

VARASTOKIRJASTO

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2025

1 Johdon katsaus

Varastokirjaston osalta vuosi 2025 oli moni tavoin poikkeuksellinen. Kirjasto oli suljettuna tammikuusta heinäkuun loppuun uudisrakennuksen käyttöönoton vuoksi. Kirjaston 104 hyllykilometrin (hkm) kokoelma muutettiin ja uusi kirjastokiinteistö valmisteltiin käyttökuntoon niin, että kaukopalvelu sekä aineistosiirtojen vastaanotto voitiin käynnistää elokuun 2025 alussa.

Näin ollen toimintakertomuksessa raportoitavat ja tuloksellisuutta mittaavat kirjastotoiminnan tiedot kohdentuvat aikajaksolle elokuu-joulukuu 2025.

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Sivistyshallinto 2030: muuton ohella edistettiin sekä opetus- ja kulttuuriministeriön asettamia hankkeen tavoitteita että Varastokirjaston yhdistymistä osaksi Kansallisarkistoa. Viraston johto osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön asettamiin Sivistyshallinto 2030 -hankkeen ohjaus- ja työryhmiin. Henkilöstö on osallistunut hankkeen tiedotustilaisuuksiin. Varastokirjaston johtokunta on saanut ajantasaista tietoa valmistelu- ja yhdistymistoimien edistymisestä. Hankkeessa linjatut toimenpiteet on huomioitu Varastokirjaston tulossopimuksessa vuodelle 2025 (kausi 2024–2027) ja Talouden ja toiminnan suunnitelmassa (TTS) 2026–2029.

Uudisrakennus: Senaatti-kiinteistöjen rakennuttama Varastokirjaston uudisrakennus valmistui aikataulun mukaisesti joulukuussa 2024 ja muutto aiemmasta toimipaikasta käynnistyi tammikuussa 2025. Muuton suoritti Suomen Muuttofirma seitsemässä kuukaudessa ja alitti sille asetetun aikataulun yhdellä kuukaudella. Varastokirjaston ydintoiminnot käynnistettiin elokuussa 2025. Uudisrakennus on osoittautunut toimivaksi ja on mahdollistanut Varastokirjaston prosessien tehostamisen entisestään.

Varastokirjaston uudisrakennuksen neliöiden jakautuminen eri toimintoihin:

Tila	Neliömäärä	%-osuus
Varasto (kokoelmatilat)	8 981	89,8
Toimisto (työskentely- jne. tilat)	660	6,6
Tekninen tila/väestönsuoja	337	3,37
Jätehuolto	23	0,23
Yhteensä	10 001	100,00

Kokoelmatyö sekä asiakas- ja kaukopalvelu: muutosta johtuen aineistojen vastaanotto aloitettiin kesäkuussa 2025. Vuoden aikana aineistoja otettiin vastaan 2 757 hyllymetriä (hm). Toisin sanoen vastaava hyllymetrimäärä vapautui kirjastoissa joko uusiutuville kokoelmille tai muun toiminnan käyttöön. Varastokirjastoon siirretty hyllymetrimäärä vastaa tavanomaisen toiminnan vuotta.

Vastaanotetun aineiston käsittely voitiin käynnistää kesäkuussa 2025. Vuoden loppuun mennessä kokoelma karttui painetulla ja musiikkiaineistolla 901 hyllymetrin verran. Vuodelle 2026 siirtyi käsittelyä odottavaa aineistoa 1 760 hm.

Kaukolainaus aloitettiin elokuussa 2025 ja loppuvuoden aikana vastaanotettiin 22 161 tilaustapahtumaa (v. 2024: 60 681). Tällä tarkoitetaan kaukolainojen ensilainausta (6 205), lainojen uusintaa (14 154) sekä pdf-muodossa välitettyjä artikkelitilauksia (1 802). Vuodelle asetettu kokonaistavoite oli korkea, 64 750 tilaustapahtumaa eikä muutosta ja uudisrakennuksen käyttöönotosta johtuen tuohon tavanomaisen vuoden tasoon päästy. Kaukolainatilaukset käsiteltiin pääsääntöisesti saapumispäivän aikana. Kirjastoille ja tietopalveluille annettu palvelu on ollut ajantasaista.

Henkilöstö: Henkilöstön määrä on pysynyt vakiintuneella tasolla: 19 virkaa, 15,21 htv. Henkilöstöstä 4 vakinaista viranhaltijaa työskenteli osa-aikaisesti mm. perhevapaiden ja opintojen vuoksi. Vuoden aikana eläköityi kaksi (2) virkamiestä ja toinen vapautuneista viroista täytettiin vuoden 2025 loppuun asti määräaikaisesti. Vuoden aikana ei toteutettu valtion Tutka-työtyytyväisyyskyselyä. Sen sijaan henkilöstön muutosresilienssiä mitattiin Sivistyshallinto 2030 -muutoskyselyllä. Kysely toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriössä nyt toisen kerran. Sen perusteella Varastokirjaston henkilökunta suhtautui hankkeen aikaansaamiin muutoksiin poikkeuksellisen luottavaisesti.

Sairauspoissaolojen määrä vuonna 2025 oli 54,04 päivää/henkilötyövuosi ja ylitti vuodelle asetetun 9 pv/htv (2024: 8,02 päivää/htv). Poikkeuksellisen korkean sairauspoissaololuvun taustalla on yksittäiset, mutta pitkät sairauspoissaolot. Nämä vaikuttavat suoraan poissaolojen keskiarvoon. Henkilöstön koulutuspäiviä kertyi yhteensä 34 eli 2,2 päivää/henkilö.

Talous: Kirjaston talousarvio vuodelle 2025 oli 4 521 000,00 euroa sisältäen virkaehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset (virastotasolla 9 000 €). Varastokirjaston budjetti vuonna 2024 budjetti oli 1 767 000 euroa.

Vuoden 2025 budjettia kasvattivat vanhan ja uuden toimitilan yhtäaikaiset vuokrat 7 kuukauden ajalta sekä kertaluontoiset investoinnit/hankinnat: Varastokirjaston muuttokustannusvara ja uuden toimipaikan irtokalusteiden hankinta.

Siirtomäärärahaa vuodelta 2024 vuodelle 2025 siirtyi 219 257,36 euroa. Talouden toteumaa seurattiin säännönmukaisesti.

Varastokirjaston muuttokustannus eli irtaimen sekä kokoelman siirto ja hyllytys toimipai-
kasta toiseen oli 640 032 euroa (alv 0%). Uuden toimipaikan irtokalusteiden hankintaan käy-
tettiin 57 694 euroa (alv 0%). Muuttokuljetus ja irtokalusteiden hankinta kilpailutettiin Hanse-
lin kautta. Muuton jälkeen toteutettiin vanhan toimipaikan loppusiivous, kustannus: 37 820
euroa (alv 0%).

Varastokirjaston varsinaiset tulot vuonna 2025:

Autopaikat	180,00
Metallihyllyt	210,00
Rautaromut/Stena recycling	840,75
Korvattu aineisto	70,00
Yhteensä	1 300,75

2 Tuloksellisuus

Varastokirjasto toimii laadukkaasti, tehokkaasti ja tuloksellisesti ottaen huomioon valtionta-
louden toiminnalle asettamat reunaehdot.

Tavoite 1: *Varastokirjasto asettaa aineistonsa käyttöön nopeasti ja tehokkaasti.*

Toimenpide: Kokoelmiin otettu aineisto asetetaan viiveettä tarvitsijoiden käyttöön. Aineisto-
tiedot ovat löydettävissä kansallisista, avoimista tietokannoista. Varastokirjasto hyödyntää
sähköisiä ja perinteisiä aineiston välityskanavia kulloisenkin tilanteen mukaisesti.

Mittarit ja toteutuma: 1) vastaanotettu aineisto käsitellään 6 kuukauden sisällä sen vas-
taanottamisesta, 2) kaukolainatilauksiin vastataan 24 tunnin sisällä. Tavoitteet toteutuivat.

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Tarkastetun aineiston käsittelyaika <6 kk	< 6	< 6	<6	<6
Lainauspalvelun nopeus <24 h	<24 h	<24 h	<24h	<24h

Tavoite 2: Varastokirjasto huomioi toiminnassaan ennakoivasti toimintaympäristön muutokset: valtionhallinnon taloudelliset reunaehdot, digitaalisaation ja normien purkamisen sekä hallinnollisen taakan purkamisen.

Toimenpide: Varastokirjaston sähköinen aineistonvälitys takaa kirjastoille kokonaistaloudellista hyötyä. Seurataan viraston budjetin toteumaa aktiivisesti ja reagoiden sekä hyödynnettään valtionhallinnon keskitettyjä palveluja toiminnassa.

Mittarit ja toteutuma: asiakaskirjastoille välitettyjen tilausten määrä ja prosenttiosuus kokonaistilauksista. Kaikkien tilausten yhteismäärä jäi alle asetetun tavoitteen. PDF- tai OCR-muotoon skannattujen artikkelitoimitusten määrä jäi alle asetetun vuositavoitteen.

Uudisrakennukseen liittyvistä muuttovalmisteluista johtuen Varastokirjaston lainaustoiminnot keskeytettiin joulukuun 2024 puolivälissä.

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Tilausten määrä yhteensä	68 677	60 881	22 161	64 750
PDF- tai OCR-tilaukset (kpl)	5 461	5 298	1 802	---
PDF/OCR: prosenttiosuus kaikista tilauksista	7,89 %	8,7 %	8,13 %	---

Artikkelien suoratoimituksen pilottihanke 2023–2025

Kopioston ja Varastokirjaston *Artikkelien suoratoimituksen pilottihanke* on nopeuttanut edelleenlähettämisen prosessia artikkelitilausten osalta. Varastokirjasto on lähettänyt pyydyt artikkelitilaukset skannattuina suoraan loppukäyttäjäasiakkaalle, kun asiakas on tunnistautunut pilotissa mukana olevan kirjaston tai tietopalvelun asiakkaaksi.

Mukana pilotissa olivat Aalto-yliopiston, Itä-Suomen yliopiston, Kansalliskirjaston, Luonnonvarakeskus LUKEn, Oulun yliopiston ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL:n kirjastot ja tietopalvelut. Hankkeessa mukana olleille kirjastoille ja tietopalveluille toimitettiin v. 2025 yhteensä 620 artikkeliskannausta, eli noin 34 % kaikista pdf- tai ocr-tilauksista. Viimeisen pilotivuoden aikana artikkeleita oli mahdollista lähettää elokuusta joulukuun loppupuolelle asti.

Pilottihanke jatkui vuosien 2023–2025 ajan. Artikkeleita suoratoimitettiin eli lähetettiin loppukäyttäjäasiakkaalle vuonna 2023 1 408 kappaletta, vuonna 2024 1 471 kappaletta ja vuonna 2025 620 kappaletta eli yhteensä 3 499 skannattua artikkelitiedostoa.

Artikkelien edelleenlähettämisen tekijänoikeuskustannuksista vastasi Varastokirjasto. Vuosikustannukset (alv 0%):

2023	4 949 euroa
2024	4 183 euroa
2025 (8–12/2025)	1 692 euroa
Yhteensä	10 824 euroa

3 Vaikuttavuus

Tavoite 1: *Varastokirjasto vähentää kirjastojen kokoelmatilarvetta.*

Toimenpide: Varastokirjasto ottaa vastaan määritellyn kokoelmapolitiikkansa mukaista tieteellisistä ja yleisistä kirjastoista siirrettyä aineistoa.

Toteuma: Aineistoa vastaanotettiin 2 757 hyllymetriä. Määrää voi pitää erinomaisena poikkeuksellisesta toimintavuodesta johtuen, sillä aineistoja voitiin ottaa vastaan noin 7 kuukauden ajan. Tulossopimukseen asetettu tavoite 2 000 hm toteutui.

Kirjastot ovat pääsääntöisesti tehneet kokoelmapolitiikan mukaista etukäteistä aineistontarkastamista, mutta vuonna 2025 otettiin vastaan muutama suurempi erä tarkastamatonta aineistoa. Tällaisissa tapauksissa aineistonsiirtäjällä ei tyypillisesti ole ollut ajallista mahdollisuutta tarkastaa aineistoa etukäteen.

Tavoite 2: Varastokirjasto säilyttää kirjastojen kokoelmistaan poistaman vähemmän käytetyn aineiston.

Toimenpide: Varastokirjaston kokoelmiin liitetään Suomessa säilyttämisen arvoista aineistoa. Muu aineisto voidaan poistaa lähettävän kirjaston, mutta myös Varastokirjaston toimesta.

Toteuma: Aineistoa vastaanotettiin 2 757 hyllymetriä ja siitä käsiteltiin 1 113 hyllymetriä, määrään sisältyy vuodelta 2024 siirtynyt käsittelemätön aineistomäärä 55 hm. Määrä ylittää tulossopimuksen tavoitteen. Käsitellystä aineistosta kokoelmiin päätyi 901 hm ja ylittää tulossopimuksen tavoitteen.

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Tav. 1: Vastaanotettu (hm)	1 854	1 663	2 757	2 000
Tav. 2: Käsitelty (hm)	2 006	1 974	1 113	769
Kokoelmiin otettu (hm)	1 543	1 241	901	520

Tavoite 3: Koulutus- ja osaamistaso nousee.

Toimenpide: Varastokirjasto tukee koulutuksen ja osaamisen kehittämistä ja osallistuu kirjastojen palvelujen kehittämiseen nopealla aineistovälittämisellä.

Mittari ja toteuma: Lainaustalouden nopeus: kaukolainatilaukset on käsitelty alle 24 tunnissa tilauksen saapumisesta. Tavoite toteutui.

Tavoite 4: Kansalaislähtöisiä julkisia palveluita kehitetään. Edistetään digitaalisia palveluita ja esteettömyyttä sekä selkeää hallinnollista kieltä.

Toimenpide: Vaari-Finna on esteettömästi käytettävissä ja kaikille avoin.

Mittari ja toteuma: Hakujen määrä (kpl/v.): 553 504 kpl. Tavoite 600 000 hakua vuodessa ei toteutunut. Mainittakoon, että kirjastojen ja tietopalveluyksiköiden kirjautuminen Varastokirjaston hakuportaaliin Vaari-Finnaan oli estetty 1.1.–31.7.2025, mutta asiakkaiden – henkilö- tai organisaatioasiakkaiden - oli mahdollista käyttää tietokannan selaustoimintoja ilman kirjautumista.

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Tav. 1: Lainaustalv.no-peus (<24 h)	<24 h	<24 h	<24 h	<24 h
Tav. 2: Hakujen määrä (kpl/v)	726 606	719 489	553 504	600 000

4 Toiminnallinen tehokkuus

Varastokirjasto toimii tehokkaasti, laadukkaasti ja taloudellisesti sekä huomioi valtiontalouden toiminnalle asettamat reunaehdot.

Tavoite 1: *Varastokirjasto asettaa aineistonsa käyttöön nopeasti ja tehokkaasti.*

Toimenpide: Kokoelmiin otettu aineisto asetetaan viiveettä tarvitsijoiden käyttöön. Aineistotiedot ovat löydettävissä kansallisista, avoimista tietokannoista.

Mittari ja toteuma: Vastaanotettu aineisto käsitellään kuuden (6) kuukauden sisällä ja asetetaan käytettäväksi. Kokoelmaan otettu aineisto on löydettävissä avoimesta Vaari-Finnasta heti luettelointitietueen lisäämisen jälkeen. Tavoite toteutui.

Toiminnan tuottavuus

Aineiston vastaanotto, käsittely ja säilyttäminen: Aineistoa käsiteltiin 1 113 hyllymetriä (hm). Käsitellystä aineistosta monografioita oli 671 hm, sarja-aineistoja/kausijulkaisuja 413 hm ja LP-levyjä 29 hm.

Vastaanottoon ja käsittelyyn osallistui 8,39 henkilötyövuotta (htv), luku sisältää hallinnon jyvitetyn osuuden 1,21 htv.

Aineistoa käsiteltiin n. 133 hm/htv.

Alla vuosien 2023–2025 toteumatiedot:

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Käsitelty (hm)	2 006	1 974	1 113	769
HTV	11,76	10,03	8,39	-
Käsitelty aineisto = tuottavuus (hm/htv)	171	197	132,7	43

Aineiston käsittelyssä ylitettiin asetettu tavoite. Aineiston käsittelyyn osoitettiin edellisvuotta vähemmän henkilöstöresursseja. Asetettu tuottavuuden tavoite 43 hm/htv ylitettiin kolminkertaisesti käsiteltävästä aineistomäärästä johtuen. Aineiston vastaanotto ja käsittely voitiin käynnistää ennakoitua aiemmin ja kirjastoille oli kertynyt runsaasti Varastokirjastoon siirrettävää materiaalia. Kirjastot ilmoittavat Varastokirjastoon hyvissä ajoin, mikäli ovat oikeissa lähettää poikkeuksellisen paljon käsiteltävää aineistoa. Tämänkaltaisia siirtoja osattiin odottaa toiminnan uudelleenkäynnistymisen myötä.

Painettuja aineistoja vastaanotetaan Suomesta kaikilta kirjastosektoreilta sekä yksityisiltä tahoilta, musiikkiaineistoja lähettävät pääasiassa yleiset kirjastot. Aineiston vastaanotto ja käyttöön asettaminen tehtiin viiveettä ja vakiintuneen kokoelmapolitiikan mukaisesti.

Tuottavuutta on kuvattu suhteuttamalla luetteloitujen tietueiden määrä henkilötövuosiin:

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Luetteloituja tietueita	63 037*	59 100	65 001	52 000
HTV	11,25	10,03	8,39	-
Luetteloitu aineisto = tuottavuus (tietueita/htv)	5 603	5 892	7 747	

Vastaanotettu aineisto on käsitelty palvelulupauksen mukaisesti kuuden (6) kuukauden sisällä sen saapumisesta Varastokirjastoon. Tuottavuus kasvoi edellisvuosiin verraten: luetteloitujen tietueiden määrä henkilötövuotta kohti oli edellisvuosiin nähden korkeampi, vaikka henkilötövuosimäärä oli edellisvuotta n. 1,6 htv alhaisempi.

Vastaanotetun ja kokoelmaan päätyneen aineiston määrästä johtuen luetteloitujen tietueiden tulossopimustavoite ylittyi. Aineiston luettelointimäärään nähden työhön resursoitiin riittävästi henkilöstöä.

Aineiston käyttö: Tilaustapahtumia oli 22 161. Luku sisältää ensilainaukset, uusinnat, artikkelitilaukset sekä virheelliset tilaukset. Henkilötövuosia toimintoon käytettiin 6,21. Luku sisältää jyvitetyn osuuden hallinnon henkilötövuosista (0,90 htv). Tilauksia henkilötövuotta kohden oli 3 569.

Vuodelle 2025 asetettua tavoitetta voidaan pitää liian korkeana, eikä siinä ole otettu huomioon kirjaston muutosta johtuvaa 7 kuukauden sulkuaikaa, jolloin kaikki ydintoiminnot olivat keskeytyneet.

Vuosien 2023–2025 vertailutiedot:

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Tilauksia	68 677	60 881	22 161	64 750
Henkilötyö- vuosia	5,74	6,10	6,21	-
Tilauksia / htv = tuottavuus	11 965	9 980	3 569	10 245

Tuottavuus laski aineiston käytön osalta ja toimintoon osoitettiin edellisvuotta hieman enemmän henkilöresursseja. Tilaukset jakautuivat

- postitettaviin lainoihin ("kirjat") 90,87 % 20 359 kpl
- skannauksina lähetettäviin ("artikkelit") 8,85 % 1 802 kpl
- virheellisiä/puutteellisia tietoja sisältävät til. 0,28 58 kpl

Toiminnan taloudellisuus

Aineiston vastaanotto, käsittely ja säilyttäminen: Vuonna 2025 aineiston vastaanottoon, käsittelyyn ja säilyttämiseen liittyvät kustannukset olivat 2 883 870 euroa. Suurimmat kustannuslajit ovat mainituille toiminnoille jyvitetty henkilöstö- ja vuokratkustannukset sekä palvelujen ostokustannukset.

Aineiston käsittelyn määrät ja yksikkökustannukset, euroa/hyllymetri 2023–2025

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Käsitelty (hm)	2 006	1 974	1 113	769
Kustannukset	1 435 857	1 471 204	2 883 870	-
Euroa/hm	715	745	2 591	366

Asiakaskirjastoissa ja tietopalveluissa tehtiin kokoelmatyötä ja aineistoja siirrettiin Varastokirjastoon runsas määrä. Aineistoa käsiteltiin 1 113 hyllymetriä. Vastaanottoon ja käsittelyyn osallistui 8,39 henkilötyövuotta (v. 2024: 10,03 htv). Aineiston käsittelyn yksikkökustannukset (euroa/hm.) nousivat huomattavasti verraten vuoteen 2024. Korostettakoon, että kustannukset poikkeavat edellisvuosista kahden toimitilan yhtäaikaisista vuokratkuluista johtuen.

Aineiston käyttö: Vuonna 2025 aineiston käytön kustannukset olivat 379 130 euroa. Suurimmat kustannuslajit ovat toiminnolle jyvitetty henkilöstö- ja vuokratkustannukset sekä palvelujen ostokustannukset.

Aineiston käytön yksikkökustannukset euroa/tilaus 2023–2025

	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Toteuma 2025	Tavoite 2025
Tilauksia	68 677	60 881	22 161	85 000
Kustannukset	327 575	355 342	379 130	-
Euroa/tilaus	4,77	5,83	17,11	4,00

Tilaustapahtumia, eli kaukolaina- ja artikkelien skannuspyyntöjä sekä uusintoja oli vuoden aikana 22 161. Aineiston käyttöön eli kirjaston asiakaspalveluun osallistui 6,21 henkilötyövuotta (v. 2024: 6,10 htv). Aineiston käytön yksikkökustannus poikkeaa tulossopimuksen tavoitteesta: tilausten määrä alitti nk. normaalivuoden tason Tämänkin toteumataulukon kohdalla muistutetaan, että kustannukset poikkeavat edellisvuosien tasosta kahden toimitilan yhtäaikaisista vuokratkuluista johtuen.

Kirjastojen e-aineistojen hankinta ja käyttö ovat kasvaneet entisestään. Keväällä 2025 avautui Kansalliskirjaston ylläpitämä ja kuntien rahoittama *Kansallinen E-kirjasto*, mikä osaltaan lisää e-aineistojen vapaata käytettävyyttä kirjastojen kautta. Aineistoja on saatavilla verkoista ja verkostoista joko kohtuullisin kustannuksin tai maksutta. Näillä seikoilla nähdään olevan vaikutusta perinteisten kirjojen ja kausijulkaisujen sekä CD- ja LP-levyjen käytön vähentymiseen. Vaikka Varastokirjaston lainaus- ja skannauspalvelut ovat olleet maksuttomia, haasteeksi tunnistetaan asiakaslähtöisten palvelujen kehittäminen ja erityisesti kaukolainauksen tilausprosessin sujuvoittaminen sekä laajan ja syvän kokoelman markkinointi. Varastokirjaston tulee jatkossa tehdä entistä tiiviimpää yhteistyötä kirjastosektoreiden kanssa sekä lisätä muun muassa sosiaalisen median kanavien käyttöä aineistojen ja palvelujen esiinnostamiseksi.

Maksullisen toiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat

Varastokirjastolla ei ole maksullista toimintaa.

5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Varastokirjastossa työskenteli vuoden 2025 aikana 19 virkamiestä, henkilötyövuosimäärä oli 15,21 (vuonna 2024 htv 16,71). Henkilöstöstä eläköityi vuoden aikana kaksi (2) virkamiestä.

Sukupuolijakauma: 4 miestä, 15 naista.

Varastokirjaston henkilöstö

	2023	2024	2025
Kokoaikaiset/vakituiset	18	15	12
Osa-aikaiset/määräaikaiset	1	2	7

Henkilöstön koulutustaso (lähde: tutkiahallintoa.fi)

	2023	2024	2025
Keskiasteen koulutus	21 %	31 %	33 %
Korkea-asteen koulutus	79 %	69 %	67 %

Henkilöstön määrä

	2023	2024	2025
Henkilöstön lukumäärä	19 (13 n, 6 m)	17 (13 n, 4 m)	19 (15 n, 4 m)
Muutos-% (ed. vuodesta)	+ 5,55 %	-10,52%	+ 11,76%

Lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)

	2023	2024	2025
Lähtövaihtuvuus kpl	1	2	2
Tulovaihtuvuus kpl	2	1	3
Lähtövaihtuvuus %	5,26 %	11,76 %	10,5 %
Tulovaihtuvuus %	10,52 %	5,88 %	15,8 %

Henkilöstön keski-ikä vuosina 2023–2025

	2023	2024	2025
Naiset	51,38	53,8	50,27
Miehet	51,17	54,7	51,00
Henkilöstön keski-ikä	51,32	54,0	50,6
Yli 55-vuotiaiden osuus	58 %	59 %	58 %

Henkilöstön keski-ikä oli 50,6 vuotta, kun se valtiolla on keskimäärin 45,7 vuotta (v. 2024, lähde: Valtion henkilöstökertomus 2024).

Ikäjakauma v. 2025 (hlöä/vuosiväli)

- 20 – 24: 1
- 35–40: 4
- 41–50: 2
- 51–60: 8
- 61–68: 4

Työterveyshuollosta vastasi Mehiläinen. Työterveyden kokonaiskustannukset: 24 984 euroa, kustannus/htv: 1 643 euroa. Vuoteen 2025 ajoittui ikäkausitarkastuksia sekä näistä johtuvia jatkolähetitteitä. Lisäksi työterveyshuollon palveluja käytettiin meneillään olleiden muutosten tukena.

	2023	2024	2025	Tavoite 2025
Sairauspoissaolot pv/htv	11,44	8,02	54,04	<9
Työterveyshuolto (e/htv)	1 534	1 477	1 643	

Henkilöstökulut. Kustannuksiin on laskettu henkilöstön palkkakustannukset sivukuluineen:

	2023	2024	2025
Henkilötyövuodet	17,49	16,71	15,21
Kustannukset (€)	844 937	821 523	766 383
€/htv	48 310	49 164	50 387

Työajan kohdentuminen opetus- ja kulttuuriministeriöön ilmoitetun organisaatorakenteen mukaan:

- Logistiikka 5,29 htv
- Metadata 7,17 htv
- Tilan vapauttaminen 0,55 htv
- Hallinto tehtävät (työnjohto, tukitoiminnot) 2,2 htv
- Henkilötyövuosia yhteensä 15,21 htv**

Henkilöstön koulutus ja osaaminen

Vuonna 2025 ammattitaitoa kehitettiin ensisijaisesti verkkokoulutuksin. Koulutustarpeita ja -toiveita kootaan vuotuisista kehityskeskusteluista, viraston toimintaan ja kehittämiseen liittyvistä tarpeista sekä valtion Tutka-henkilöstötutkimuksen tuloksista. Koulutukseen käytetty aika saadaan Kieku-työajanseurantajärjestelmästä. Koulutuskustannuksiin on laskettu käytetyn työajan osuus sekä koulutuksen muut kulut (matkakulut, päivärahat, kurssimaksut, kouluttajien palkkiot).

Osaamisen kehittämiseen liittyviä tunnuslukuja

	2023	2024	2025	Tulossopimuksen tavoite 2025
Koulutuskustannukset (€/htv)	339	483	121	-
Koulutukseen käytetty aika (tpv/htv)	1,73	1,81	2,23	3,5

Koulutuspäivien määrässä jäätin alle 3 koulutuspäivän tavoitteen. Vuoden aikana osallistuttiin pääasiassa verkkotilaisuuksina järjestettyihin koulutuksiin. Vuonna 2025 koulutukset kohdentuivat kirjastotyön asiantuntijakoulutuksiin, kuten kuvailun ja metatiedon alueille, sekä Kansallisarkiston järjestämiin koko henkilöstöä koskeviin koulutuksiin. Loppuvuonna

koko henkilöstö osallistui uuden viraston Strategia- ja henkilöstöpäiviin (2 pv) Helsingissä. Näiden päivien aikana keskityttiin vuodenvaihteessa 2025/2026 toteutuneeseen virastofuusioon sekä tutustuttiin uusiin työkavereihin.

Varastokirjaston työtyytyväisyyttä mitataan valtion henkilöstötutkimuksella vuosittain. Työtyytyväisyyteen kannustavasti vaikuttavia seikkoja ovat muun muassa työyhteisön toimintakulttuuri ja viestintä, mahdollisuus tehdä ja kokeilla asioita uudella tavalla sekä johdon toiminta. Työyhteisön toimintakulttuuri koetaan oikeudenmukaisena sekä tasa-arvoisena. Kehittämisen osa-alueina nähdään etenkin palkkauksen kokonaisuus.

Työhyvinvoinnin tunnusluku:

	2023	2024	2025	Tavoite 2025
Työtyytyväisyysindeksi (ast. 1-5)	3,91	4,03	---	>=4,0

Varastokirjastossa ei toteutettu Tutka-henkilöstökyselyä vuonna 2025 kaikin tavoin poikkeuksellisesta vuodesta johtuen. Varastokirjaston muuttoon liittyvät tehtävät, uudisrakennuksen käyttöönotto ja Sivistyshallinto 2030 -hanke työryhmineen työllistivät henkilöstöä koko vuoden ajan. Henkilöstöä kannustettiin vastaamaan toistamiseen järjestettyyn ja Sivistyshallinto-hankkeeseen kuuluvaan Muutuskyselyyn, vastausprosentti oli 50%.

Työhyvinvoinnin kustannukset, €/htv:

	2023	2024	2025
Työssäjaksamisen ja työ- tyytyväisyyden edistäminen (e/htv)	702	498	272

Tulossopimukseen asetettujen tavoitteiden mukaan Varastokirjasto on vastuullinen työnantaja, joka arvioi toimintaansa jatkuvasti. Tavoitteena oli ammattitaitoinen, motivoitunut, oikein kohdistettu ja joustava henkilöstö. Toiminnan tuloksellisuuden, tehokkuuden sekä työhyvinvoinnin toteutumien mukaan tavoite saavutettiin.

Vuoden aikana työssäjaksamista ja työtyytyväisyyttä edistettiin muun muassa kulttuuri- ja liikuntaedulla, työhyvinvointitapahtumalla ja yhteisillä opinto- ja virkistysmatkoilla. Loppuvuonna Kansallisarkiston, Saavutettavuuskirjasto Celian ja Varastokirjaston henkilöstö koontui yhteisille Strategia- ja virkistyspäiville Helsinkiin. Joulukuussa järjestettiin yhdessä Senaatti-kiinteistöjen kanssa *Tervetuloa taloon* -tilaisuus, johon koko henkilökunta osallistui.

6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Varastokirjaston johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävyydestä. Sisäisen valvonnan tarkoitus on antaa kohtuullinen varmuus siitä, että kirjaston toiminta on tehokasta ja tarkoituksenmukaista, toimintaan liittyvä raportointi on luotettavaa ja toiminnassa noudatetaan lakeja ja hyvän hallinnon vaatimuksia.

Varastokirjaston sisäisen valvonnan tilaa on vuoden aikana arvioitu valtionhallinnon yleisohjeiden, opetus- ja kulttuuriministeriön tulosneuvottelun sekä sisäisen tarkastuksen mukaisesti. Näiden mukaan

- Toimintaympäristön tila on hyvä
- Tavoitteiden asettaminen: toimintaa suunnitellaan ennakoiden sekä johdonmukaisesti, seuranta ja ohjaus ovat kunnossa.
- Kirjaston sisäiset valvontatoimenpiteet ovat asianmukaisia
- Informaatio ja tiedonkulku ovat asianmukaisia

Todetaan, että seuranta on asianmukaista.

7 Arviointien tulokset

Varastokirjastossa ei tehty vuonna 2025 arviointeja.

8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Ei havaittuja väärinkäytöksiä.

9 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Varastokirjastossa tai sen toiminnassa ei havaittu vuonna 2025 virheitä tai väärinkäytöksiä.

10 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Varastokirjastossa ei tehty toimintavuonna takaisinperintää.